

Nr 681.

Av herr **Edström**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 187, med förslag till förordning om skatt på fonderade vinstmedel (fondskatt)*.

I proposition nr 187 har förslag framlagts till förordning om skatt på fonderade vinstmedel (fondskatt). Enligt 1 § sista stycket äger riksskatte-nämnden, om särskilda skäl därtill föranleder, på ansökan medgiva företags befrielse från taxering till fondskatt.

Såsom framgår av propositionen har flertalet av de näringslivets organisationer, som yttrat sig över kommittéförslaget, ansett att från skattskyldighet till fondskatt bör undantagas sådana äldre företag, som tidigare varit helt rörelsedrivande men som sedermera av skilda orsaker kommit att tillfälligt begränsa den egentliga rörelsen i avvaktan på en framtida omläggning eller utvidgning av verksamheten. Därvid har framhållits, att denna fråga är av särskild betydelse för rederinäringen. Sveriges redareförening har sålunda i sitt yttrande bl. a. erinrat om att en del enbåtsrederier under det senaste världskriget förlorade sina fartyg samt att den försäkringsersättning, de med anledning därav erhöll, var relativt låg. På grund av de höga fartygspriserna har många av dessa rederier ännu ej kunnat skaffa sig ersättningstonnage. Detsamma gäller om en del andra rederier av samma slag, som innehåft äldre och ur driftsynpunkt oekonomiskt tonnage och därför funnit det vara nödvändigt att avyttra detta. Den köpeskillning de därvid erhållit har hittills i regel ej räckt till för anskaffning av ersättningsfartyg.

I fråga om tillämpningen av ovannämnda dispensbestämmelse har departementschefen bl. a. anfört att, om en längre tid förflutit sedan inventarierna utbytes mot värdehandlingar, övervägande skäl talade för att i dagens läge betrakta företaget i fråga som ett rent förvaltningsföretag. Det borde uppmärksammas, säges det, att om kontrakt angående förvärv av fartyg eller liknande träffats denna omständighet regelmässigt medförde att företaget icke längre vore att anse som förvaltningsföretag. Låge inventarieförsäljningen mindre långt avlägsen i tiden och kunde företaget visa eller göra troligt att leveranskontrakt komme att slutas eller inventarieköp verkställas i en snar eller i allt fall icke avlägsen framtid, borde efter prövning av omständigheterna i fallet dispens kunna medgivas.

Det må framhållas, att då fråga är om företag, som tidigare bedrivit rörelse men som till följd av kriget förlorat tonnage eller som därefter funnit det vara nödvändigt att utrangera äldre, ur driftsynpunkt oeko-

nomiskt tonnage, det är av stor vikt att dispensbestämmelsen icke får en sådan snäv tillämpning, att den omöjliggör för företagen att fortsätta att bedriva sin ursprungliga verksamhet. De alltjämt höga fartygspri- serna och företagens brist på erforderliga medel för anskaffning av ersättningstonnage har försatt dessa företag i en brydsam belägenhet. Det är sålunda här ej fråga om företag, som vidtagit åtgärder för att undan- draga sig att betala skatt. Under sådana förhållanden och då det här icke gäller uppsamlade vinstmedel hos ett förvaltningsföretag utan ersätt- ningar för förlorade eller avyttrade anläggningstillgångar, vilka ersätt- ningar företagen av ekonomiska skäl ansett böra för en begränsad tid utbytas i värdehandlingar, bjuder rättvisa och billighet att möjlighet beredes dessa företag till befrielse från taxering till fondskatt. Ytterli- gare må framhållas, att de rederiföretag varom nu är fråga i regel be- drivit sin verksamhet med mindre och medelstora fartyg, varå som be- kant vårt land f. n. lider stor brist. Det är därför av största betydelse att dessa företag ej tvingas att upphöra med sin verksamhet — vilket otvi- velaktigt blir fallet, om de nödgas betala fondskatt för ifrågavarande medel — utan att möjlighet beredes företagen att fortbestå. En alltför restriktiv tillämpning av dispensbestämmelsen i förevarande fall är till skada för företagen men även för det allmänna. Ur allmänekonomisk synpunkt kan det nämligen i nuvarande läge icke vara av något intresse att företagen anskaffar ersättningstonnage till nuvarande höga kostna- der. I ett ändrat konjunkturläge kan det tvärtom vara värdefullt att tillgång finnes till vissa beredskapsarbeten i enskild regi. Detta talar för att man icke genom en lagstiftning av ifrågavarande natur bör nödgä företagen till att nu verkställa nyanskaffningar — som vid en senare tidpunkt kan göras till ett billigare pris — för att de därigenom skall undgå en skatt som rätteligen ej bör drabba dem.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställer jag,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 187 måtte uttala, att bestämmelsen i 1 § sista stycket av för- slaget till förordning om skatt på fonderade vinstmedel (fondskatt) skall äga tillämpning beträffande företag, som under eller efter kriget förlorat eller avyttrat äldre tonnage men ännu ej kunnat anskaffa ersättningstonnage och vilket kan visa eller göra troligt att ersättningston- nage skall anskaffas inom en ej alltför avlägsen tid.

Stockholm den 14 april 1954.

Walter Edström.